

Η ΦΩΤΟ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Αντιγόνη Κεφαλά, 8 Μαΐου 1931 – 3 Δεκεμβρίου 2022

Η σημαντικότερη ελληνικής καταγωγής Αυστραλή ποιήτρια Αντιγόνη Κεφαλά με τον Καθηγητή Νεοελληνικών και Βυζαντινών Σπουδών Βρασίδα Καραλή σε μια από τις τελευταίες τις συνεντεύξεις. Γράφει ο Βρασίδης Καραλής: «Πού ανήκει η ποίησή της υπήρξε ένα μεγάλο ερώτημα, αφού παρά το ελληνικό της όνομα, η Κεφαλά δεν διαμορφώθηκε στην Ελλάδα και η ελληνική λογοτεχνία της δόθηκε εξ ακοής και εμμέσως. Όποιος διαβάσει το έργο της εξελικτικά διακρίνει μίαν οριακή επίδραση του Γιώργου Σεφέρη ιδιαίτερα στην οπτική και όχι στη μυθιστορία του. Αν μάλιστα επιχειρούσαμε μια συνεκτίμηση με το σεφερικό έργο, η Κεφαλά είναι πλησιέστερα στα Τρία Κρυφά Ποιήματα και όχι στο Μυθιστόρημα ή στα Ημερολόγια Καταστροφών. Παράλληλα, ο ενημερωμένος και ευαίσθητος αναγνώστης μπορεί να αισθανθεί μια αμυδρή τονικότητα ωσμώσεως ονείρου και εμπειρίας που παραπέμπει στα καλύτερα ποιήματα του Γιάννη Ρίτσου, ιδιαίτερα μάλιστα από τα Μονόχορδα, τις Μαρτυρίες και Το Μακρινό.

Το έργο της ωστόσο ρυθμοδοτείται από ανεπαίσθητους κραδασμούς της προσωπικής μνήμης και αποφεύγει κάθε ιεροφαντική μυθολόγηση ή μια πολιτική βίωση της ιστορίας. Η ιστορική μνήμη, και υπάρχει πολλή μνήμη στο έργο της, είναι απολύτως εξατομικευμένη, ανήκει σε ένα συγκεκριμένο άτομο δηλαδή, με τους δικούς του περιορισμούς και προσλαμβάνουσες. Η Κεφαλά βλέπει καθετί μεγάλο, μεγαλοπρεπές ή μεγαλοφυές με ειρωνεία, επιφύλαξη και σκεπτικισμό. Οι στίχοι της αποτυπώνουν μια ατομική συνείδηση σε έναν κόσμο φαινομενολογικά αρμονικό αλλά κυριευμένο από μια ατμόσφαιρα πανικού, και ο εφιάλτης βρίσκεται στον πυρήνα της ποιητικής της κοσμολογίας.

Η Κεφαλά δεν αισθάνεται μετανάστρια και ξεριζωμένη και δεν έχει αγγιχτεί καθόλου από τον εύκολο συναισθηματισμό παρόμοιων νοσταλγιών και αυτομυθεύσεων. Νιώθει ωστόσο ότι υπαρξιακά είμαστε πάροικοι και παρεπίδημοι και πως δεν έχουμε μένουσαν πόλιν, ενώ αγωνιζόμαστε καθημερινά να βρούμε την πόλη μας και να αισθανθούμε έστω και λίγο μόνιμοι και παντοτινοί...» «...Η Κεφαλά μεταπλάθει τη συμβατική καθημερινότητα μέσα από υποβλητικές εκλάμψεις που μεταγγίζουν τον ορατό κόσμο με την ένταση και την ανησυχία μια ασύνειδης και υποβόσκουσας ταραχής. Η είσοδος ενός τρένου σε μια σήραγγα μεταμορφώνεται σε μια εικόνα κατάβασης στον άμορφο χώρο του σκότους. Τα πυροτεχνήματα της Πρωτοχρονιάς στο Σίδνεϊ διακόπουν την ηρεμία της σκέψης σαν μια απότομη και βαθιά τομή στο συνεχές της αστικής ζωής. Ένα παιχνίδι μπόουλινγκ

μετασχηματίζεται στο ετερότυπο σύμβολο μιας χαμένης ζωής. Η επίσκεψη σε ένα γηροκομείο μετατρέπεται σε μια μνημονική ανασυγκρότηση ενός εφιάλτη από τον Edvard Munch ή μια ονειρογραφία από τον Giorgio de Chirico, μεταφρασμένη σε μια γλώσσα που δεν επιθυμεί να υποκαταστήσει τη δριμύτητα της εμπειρίας με την αλχημεία της γραφής.

Είναι μια ποίηση υποδηλώσεων και υπαινιγμών παρά μια γραφή καταφάσεων και καταδείξεων. Η ανεξίτηλη στη πολυπλοκότητα της καθημερινής ζωής χωρίς αποδράσεις σε φαντασιακούς κόσμους, τεχνητούς παράδεισους ή πολιτικές ψευδαισθήσεις βρίσκεται στο κέντρο της γραφής της Κεφαλά: παρά την εμμένεια του εφιάλτη, τα πάντα παραμένουν όμορφα, δηλαδή σε συμφωνία με τον εαυτό τους, επειδή είναι ακατανόητα και αδιερεύνητα, και κατά συνέπεια ο ποιητικός λόγος προσφέρει τη στιγμιαία, ιδιοπρόσωπη και ανεπανάληπτη συνταύτιση του συγκεκριμένου με τη συμβολική του αναγωγή.

Τα ποιήματα της Κεφαλά ξεκινούν από την αναδρομή του νου στο παρελθόν του, το οποίο επιθυμεί να ξεχάσει. Αν η Κική Δημουλά βασανίστηκε, κατά παράδοξο τρόπο, από τη διαρκή υπόμνηση της λήθης, η Κεφαλά μεταπλάθει την επικείμενη λήθη σε ένα κλίμα ζωής με μια ευγενική χειρονομία αποδοχής προς το εφήμερο. Πράγματι, το μείλιχον ήθος μιας αρχαϊκής ποίησης που ανάγεται στη Σαπφώ και τον Αλκαίο, διυλισμένο μέσα στην ποίηση της Emily Dickinson και της Elizabeth Bishop και την ανθρωπολογία του Marcel Proust και του Eugenio Montale ή της Wislawa Szymborska, διαμορφώνει την αισθητική πρόταση της Κεφαλά, μακριά, πολύ μακριά από την ευκολία φεμινιστικών μανιφέστων και τον μηδενισμό συγχρόνων πολιτικών ταυτότητας.

Κάθε στίχος της συνιστά ένα φθογγόσημο σε μια μουσική δωμάτιο: κάθε λέξη έχει τη θέση της, χωρίς την οποία η όλη σύνθεση καταρρέει. Το ποίημα εστιάζεται στην υποδηλωτική δύναμη της γλώσσας. Δεν αποκάλυπτει με τον οικείο ρομαντικό τρόπο ενός ποιητή που γνωρίζει αλήθειες, αλλά εκείνου που υποδηλώνει υπόρρητες σχέσεις μεταξύ λόγου και εμπειρίας. Μια πλήρης οντολογική εικόνα της ανθρώπινης περιπέτειας αναδύεται από το έργο της, εστιασμένη γύρω από υπαρξιακά ερωτήματα και ανησυχίες, δαμασμένα από μια στωϊκή καρτερία και επικούρεια ευφορία.

Η ποίηση της Κεφαλά είναι μια ποίηση αψιμυθίωτη και ανυπόκριτη, μια ποίηση του ουσιώδους και του απαραίτητου. Πρόκειται για μια ποίηση των άκρως αισθητών, αν θα μου επιτρεπόταν να παραφράσω τον Καβάφη, που περιμένει την αναγνώρισή της, ακόμα και από τους ληθολάγνους ομοεθνεϊς της...»

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟ

Σήμερα Παρασκευή Τα άγια Θεοφάνεια του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού.

Αύριο Σάββατο Του αγίου, προφήτου, προδρόμου και βαπτιστού Ιωάννου. Ιερομάρτυρος Ρωμανού του εκ Δημνίτισης Λακεδαιμόνος (†1695).

Κυριακή Αττικού και Κύρου, πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως. Ιερομάρτυρος Καρτερίου. Μαρτύρων Αντωνίου, Ιουλιανού, Βασιλίσσης και των συν αυτοίς.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Η μετεωρολογική υπηρεσία προβλέπει για σήμερα στο **Σίδνεϊ βροχερό καιρό** με την θερμοκρασία από **17°C - 23°C**

ΕΛ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΙΔΝΕΪ-ΚΑΜΠΕΡΑ

Ιερά Αρχιεπισκοπή: 02 9690 6100

Ελληνική Κοινότητα: 02 9740 6022

Κυπριακή Κοινότητα: 02 9557 1256

Ελληνική Πρεσβεία: 02 6273 3011

Κυπριακή Πρεσβεία: 02 6281 0832

Ελληνικό Προξενείο: 02 9284 5500

fax: 02 9264 6135

email: grgencon.sid@mfa.gr

Γραφείο Τύπου: 02 9267 0966

email: grpressbureau@tpg.com.au

Γραφείο Εκπαίδευσης: 02 9283 3800

ΣΑΕ Ωκεανίας: 02 9558 3744

Γραφείο ΕΟΤ: 02 9241 1663

Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

654 New Canterbury Road,
Hurlstone Park, NSW 2193

ABN: 69 145 864 071

Phone: 02 9558 4008

www.kosmos.com.au

e-mail: kosmos@kosmos.com.au

PUBLISHER HELLENIC NEWS PTY LTD

ΕΚΔΟΤΗΣ

Σπύρος Χαραλάμπος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Γιώργος Χατζηβασίλης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Γιάννης Δραμιτινός

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΙ

Χρήστος Μπελέρχας, Γιώργος Χατζηβασίλης, Γιώργος Μεσσάρης, Γιάννης Δραμιτινός, Αντώνης Αμπατζής, Δρ Βασίλης Αδραχτάς, Γιώργος Μιχελακάκης, Δημήτρης Τζουμάκας

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

sales@kosmos.com.au

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ

sales@kosmos.com.au

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Σπύρος Μαντζούκης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΕΛΙΔΩΝ

Σπύρος Μαντζούκης

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Παναγιώτης Σκαρμούτσος

PRINTED BY Free press

WEBSITE Platyrhahos Publishing